

GUDS RIGE, GUDSRIGET, GUDS KONGERIGE, KONGERIGET FRA GUD!

Hvad er Guds rige? Det er et godt spørgsmål, som har vakt ikke så lidt debat igennem tiderne. Er Guds rige det, der kommer i evigheden? Er det næsten lig med kirken? Er det lig med mission og vækst i antal kristne? Er det en etisk forvandling af os – eller af verden? Er kamp mod sygdom, fattigdom, naturens ødelæggelse og social uretfærdighed en gudsrige-kamp? Eller er det udelukkende et godt og nødvendigt arbejde? Skal Kristus *forkyndes*, før vi kan kalde hjælpearbejde for gudsrigearbejde?

Spørgsmålene omkring denne term er mange, og de går lige til nerven af selve Jesu virke. Nogle forskere vil ligefrem sige, at vi i kirken fuldstændig har misforstået Jesu forkyndelse af Guds rige. I sin seneste bog, *Did Jesus Exist?*, siger Bart Ehrman for eksempel, at Jesus var en apokalyptisk profet, der forventede den kendte verdens snarlige undergang, hvorefter Guds rige vil komme. Og da det ikke skete, så udviklede kirken et helt nyt syn på Jesus og skabte sig en Jesus og et Guds rige, der ingen forbindelse har med den rigtige Jesus.

Med afsæt i de mange spørgsmål om Guds rige afholdt vi på Menighedsfakultetet den 3.-4. november 2011 en foredragsrække om Guds rige, hvor lærerkollegiet belyste dette centrale emne fra deres respektive fagområder. Det er disse foredrag, der nu er samlet i denne bog/særudgivelse af Dansk Tidsskrift for Teologi og Kirke.

Indledningsvis vil vi her forholde os til to ting: For det første, hvad betyder selve termen *Guds rige*? Det er en oversættelse af det græske *he basileia tou Theou* (ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ). *Basileia* betyder kongeheredømme respektive kongerige. Ordet er tæt forbundet til det græske ord for konge, *basileius*. Den engelske oversættelse “Kingdom of God”, altså: “Guds kongerige”, vil derfor være mere præcis. *Tou Theou* er genitivformen af *Gud*. Den græske genitiv åbner for flere mulige oversættelser alt efter, hvordan man forstår den. Vælger vi at se den som en såkaldt semitisk genitiv (adjektivisk genitiv) er oversættelsen *gudsriget* også mulig, hvilket svarer til oversættelsen af *menneskesøn* i ét ord, selvom den græske term består af to ord. En tredje mulighed er at se den som en såkaldt *genitivus auctoris*, der beskriver, hvorfra noget udgår. Oversættelsen bliver da *kongeriget fra Gud*. Det er i virkeligheden blot tale om nuanceforskelle i alle tilfælde.

For det andet, hvor ofte forekommer termen i Det Nye Testamente? ‘Guds rige’ er en udtryksform, der overvejende foreligger i de synoptiske evangelier og i ApG (61 belæg). Det forekommer næsten ikke i Johannesevangeliet (undtagen i 3,3.5) og en halv snes steder hos Paulus. Den karakteristiske formulering i Matthæusevangeliet er *himmeriget* (34 belæg), mens vi i Johannesevangeliet møder betegnelsen *livet* (36 belæg). Det er forbløffende, at *Guds rige* er en vending, som ikke forekommer i Det Gamle Testamente. Her er vægten lagt på tanken om Gud som konge og herre.

Uanset hvordan vi vender og drejer det – om vi ser på Guds rige fra evangeliernes perspektiv, fra kirkehistoriens perspektiv, fra et nutidigt perspektiv – så har vi at gøre med et centralt emne. Diskussionerne i forbindelse med foredragsrækken endte ikke i enighed på alle områder, men vi fandt dog et omrids for en fælles forståelse af dette begreb, der kan samles i fire punkter:

Guds rige er Guds, før det er noget andet. Det er ikke en betegnelse for en særaktivitet i kirken som nogle særligt energifyldte personer kan slide med. Guds rige er Guds plan for frelse og genoprettelse af al ødelæggelsen fra syndefaldet i verden.

Guds rige bliver dermed også afgørende forbundet med Jesus. Han er det helt centrale omdrejningspunkt i denne store historie. Gudsriget kommer til os gennem ham.

Dette rige har sit centrum i tilgivelse og forsoning, men kan ikke begrænses til det. Som vi rundt omkring Jesus ser en genoprettelse af syndens ringvirkninger i form af sygdom, sult og nød, så er vi som kirke og kristne kaldet ind i en kamp på Guds side for hans rige.

Guds rige er både fortid, nutid og fremtid. Det brød igennem til os med Jesus i hans død og opstandelse i Jerusalem og i hans livgivende gerning i Galilæa, og vi venter dets endelige gennembrud på den yderste dag. Derfor beder vi: "Komme dit rige, i himlen som på jorden".

God læselyst!

Peter V. Legarth og Morten H. Jensen